

Valtuutettu Maija Kuivalaisen ym. valtuustoaloite rasisminvastaisen työn vahvistamisesta

KV 29.05.2023 § 62

Valtuutettu Maija Kuivalainen jätti 29.5.2023 valtuuston puheenjohtajalle valtuustoaloitteen rasisminvastaisen työn vahvistamisesta.

Valtuustoaloitteen olivat allekirjoittaneet myös Ville-Pekka Timonen, Alia Dannenberg, Anni Järvinen, Petteri Tahvanainen, Helmi Vanhanen, Ella Partanen, Anniina Kontiokorpi, Hannele Autti, Jasmin Pyöriäinen, Mika Piironen, Virve Mikkonen, Anni Torni, Wilma Poutanen, Jenni Laasonen, Anu Honkanen, Satu-Sisko Eloranta, Jenni Mainonen, Jukka Hirvonen, Karita Kaita, Pekka Rätty, Hannu Holopainen, Ari Tielinen ja Merja Mäkisalo-Ropponen.

Päätös:

Lähetettiin kaupunginhallituksen valmisteltavaksi.

HETYJ 21.11.2023 § 78
883/00.02.00.03/2023

Kaupunginhallitus päätti kokouksessaan 5.6.2023 lähettää asian henkilöstöpalvelujen valmisteltavaksi.

Valtuustoaloitteessa esitetään, että Joensuu

1. tekee aktiivisia toimia maahanmuuttaneiden poismuuton vähentämiseksi laajentamalla rasisminvastaista työtä.
2. Konkreettisina toimenpiteinä aloitteessa esitetään mm. rasisminvastaisen työryhmän muuttamista ohjausryhmäksi ja
3. osoittaa riittävän henkilöresurssia toiminnan koordinointiin.

Vastaus aloitteeseen:

Kohta 1, rasisminvastainen työ Joensuussa

Joensuun kaupungille on laadittu tasa-arvo- ja yhdenvertaisuussuunnitelma (Hetyj 20.6.2023), johon on koottu kaupungin palveluja sekä henkilöstöä koskevat tavoitteet ja toimenpiteet tasa-arvon- ja yhdenvertaisuuden edistämiseksi. Asetettujen tavoitteiden toteutumista seuraa koordinaatioryhmä ja se raportoi niistä vuosittain henkilöstö- ja työllisyysjaostolle, joka lähettää raportin tiedoksi myös kaupunginhallitukselle.

Kaupungilla on valmisteilla perehdytyskurssi yhdenvertaisuusasioihin. Kurssin sisältö koskee laajasti tasa-arvoa ja yhdenvertaisuutta, mukaan lukien rasismien. Kurssi tulee olemaan osana henkilöstön perehdytystä. Myös luottamushenkilöillä on mahdollisuus käydä kurssiaineisto läpi.

Joensuun kaupunki pyrkii edistämään yhdenvertaisuutta rekrytoinneissa. Käytössä on anonyymi rekrytointi, ja kaupunki on osa Romakon työnantajapoolia, joka ehkäisee romanitaustaisten syrjintää työmarkkinoilla. Joensuun kaupunki on järjestänyt henkilöstölle koulutusta monimuotoisuuden edistämisestä ja vahvistamisesta työyhteisössä. Koulutuksen avulla pyritään ehkäisemään kaupungin omista rekrytoinneista turhia hakijoita rajoittavia tekijöitä.

Pitkäjänteistä osallisuutta edistävää työtä Joensuun kaupunki tekee mm. Joensuun osallisuusohjelmassa sovituin toimenpitein. Joensuun kaupungin hallinnoiman Yhdistykset yhdessä Joensuussa –hankkeen yhtenä toimenpiteenä on järjestöjen toimintojen kartoittaminen osana kansainvälisten osaajien asettautumisessa Joensuuhun. Hankkeessa tehdään tiivistä yhteistyötä Pohjois-Karjalan Sosiaaliturvayhdistys ry:n Kaksin – kohti kaksisuuntaista kotoutumista -

hankkeen kanssa sekä hyödynnetään Yhdessä vapaaehtoiseksi -hankkeen kokemuksia vapaaehtoistoiminnan kehittämisestä.

International House Joensuu on laajasti mukana verkostoissa ja hankevalmisteluissa, joissa kehitetään ulkomailta Joensuuhun muuttaneiden palveluja sekä tuetaan heidän asettautumistaan ja kotoutumistaan Joensuuhun. Hankkeissa on yhtenä keskeisenä kehittämiskohteena yhteiskunnan ja työpaikkojen vastaanottavuuden parantaminen. Työpaikkojen moninaisuutta arvostavat ja moninaisuuden mahdollistavat, hyvät ja (psykologisesti) turvalliset työkäytännöt ehkäisevät tehokkaasti rasismia työpaikoilla ja rekrytoinneissa.

Kohta 2, rasisminvastaisen työryhmän muuttaminen ohjausryhmäksi

Joensuun seudun rasismien vastaisen toimikunnan tehtävänä on välittää ajantasaista tietoa ja havaintoja väestösuhteiden tilasta, tutkimuksesta ja koulutusmahdollisuuksista sekä edistää toimijoiden ja kuntalaisten yhteistyötä ja hyviä väestösuhteita. Ryhmässä on laaja edustus kunnista, oppilaitoksista, järjestöistä ja viranomais-toimijoista. Toimikunnan puheenjohtaja on Itä-Suomen yliopistolta ja varapuheenjohtaja Joensuun kaupungin International House Joensuusta. Tavoitteena on, että toimikunta kattaa mahdollisimman laajasti Pohjois-Karjalan alueen toimijat. Toimikunta kokoontuu 3-5 kertaa vuodessa ja tarvittaessa muodostetaan alatyöryhmiä teemoittain. Ryhmä tekee rasismien vastaista viestinnällistä ja koulutuksellista työtä; tavoitteena on havaita, puuttua ja ennaltaehkäistä rasismia sekä antaa tukea ja neuvontaa rasismia kohdanneille ja heidän läheisilleen. Ryhmä voi tarvittaessa myös auttaa tekemään rikosilmoituksen. Myös Joensuun kaupungin verkkosivuilla on palautelomake (Joensuu kaupunki hallinto/yhdenvertaisuus/turvattomasta tilanteesta ilmoittaminen), johon voi tehdä turvallisuushavainnon syrjinnästä, häirinnästä ja turvattomista tilanteista.

Toimijat nimittävät omat edustajansa rasismien vastaiseen toimikuntaan, osallistujien määrää ei ole rajoitettu. Toimikunta viestii rasististen käsitysten ja rakenteiden sekä muiden ennakkoluulojen purkamisen tavoista, rasismien vastaisen toiminnan merkityksestä sekä tukee työorganisaatioita arjen rasismien ja rakenteisiin piiloutuneen rasismien tunnistamisessa ja purkamisessa. Konkreettiset rasistisia rakenteita ja käsityksiä purkavat teot tulee toteuttaa kunkin työorganisaation sisällä. Toimikunta voi tukea työorganisaatioita hankerahoituksen hakemisessa rasismien vastaisen toiminnan vahvistamiseksi.

Kohta 3, resurssien osoittaminen toiminnan koordinointiin

Tarkoituksenmukaisuutta arvioidaan jatkuvasti ja tarvittaessa on mahdollista tehdä muutoksia esimerkiksi tehtävänkuvia uudistamalla. Kokonaan uusien tehtävien perustamista tulee harkita tarkoin tämänhetkisessä taloustilanteessa, jossa talouden sopeutustarpeen johdosta strategian linjausten mukaisesti kaupungin talousarvion- ja suunnitelmaan 2024-2026 on sisällytetty talouden tasapainon varmistava ohjelma.

Edellä kuvatut Joensuun kaupungin käynnissä olevat toimenpiteet sekä rasismien vastaisen toimikunnan toimiminen nykyisellä periaatteella ovat sekä toiminnan että tämänhetkisten resurssien käytön näkökulmasta tarkoituksenmukaisia.

Valmistelijat: työhyvinvointipäällikkö, kotouttamispäällikkö, hyvinvointi- ja osallisuuspäällikkö, henkilöstöjohtaja ja markkinointijohtaja.

Henkilöstöjohtajan päätösehdotus:

Henkilöstö- ja työllisyysjaosto päättää

esittää kaupunginhallitukselle, että se antaa edellä esitetyn vastauksen Maija Kuivalaisen ynnä muiden valtuustoaloitteeseen, ja toteaa, että aloite on loppuun käsitelty.

Päätös:

Hyväksyttiin yksimielisesti.

